

7/2307

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.15.0.SGB.02.610 - 633
KONU :Yazılı Soru Önergesi

5683 25 NISAN 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) T.B.M.M.Başkanlığı'nın 18.03.2008 tarih ve KAN. KAR. MD. A. 01. 0. GNS. 0.10.00.02-7/2307-4395/9482 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 21.03.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-46-15/1267 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/2307 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99. maddesi gereğince TPAO Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :

1. Önerge cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

**KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATILLA KART'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI
(7/2307)**

SORULAR 1,2:

- İlgi** ; (a) 05.11.2007 tarih-7/625 sayılı yazılı soru önergemiz.
(b) 03.01.2008 tarihli yazılı soru önergemiz.
(c) 23.01.2008 tarih-7/1730 sayılı yazılı soru önergemiz.

TPAO ile Çalık Enerji Grubu arasında mevcut olan yasa ve etik dışı ilişkiler konusunda her geçen gün ibret verici gelişmeler ve bilgiler kamuoyuna yansımaktadır.

Hükümet bu konudaki soru önergelerimize cevap vermemekte, **savsaklamakta** ve **sürüncemede** bırakmaktadır. **TBMM Başkanlığı** ise, maalesef İçtüzüğe aykırı olarak bu konuya yönelik ilgi (b) önergeyi işleme dahi koymamıştır.

İlgi (a) önergeye verilmediği için, ilgi (b) önergemiz ile bu sorular bir kez daha ve somut olarak dile getirilmiş, Başbakan'ın bu davranışının **"keyfilik ve sorumsuzluk"** anlamına geldiği vurulanmış ve buna göre önergemizin cevaplandırılması istenilmiş ise de; bu kez her nedense TBMM Başkanlığı, İçtüzüğün 96 ve 97. maddelerine uygun olmadığı gerekçesiyle ilgi (b) önergemizi **işleme koymamış ve iade etmiştir.**

Bu vahim tablo karşısında, TBMM Başkanlığının tesis ettiği işlemin yanlışlığı ve hukuksuzluğu dile getirilerek ilgi (c) **önergeyle konu bir kez daha** 23 Ocak 2008 tarihinde gündem getirilmiştir. Bu önergemize de Hükümet halen cevap vermemiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerinin saygınlığı adına ibret verici bir hal söz konusudur. Tam bir keyfilik ve sorumsuzluk söz konusudur. Sorun şu noktada yoğunlaşmaktadır;

Hükümet bütün bu süreci neden gizlemek ve himaye etmek gereğini duymaktadır?

Çalık Enerji Grubu ile, TPAO ve TPAO eski genel müdürü **Osman Saim Dinç** arasında doğmuş olan **hukuk ve etik dışı ilişkiler, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporlarına da yansımıştır.** Buna göre, TPAO'nun yurt içi ve yurt dışında doğal gaz elektrik santrali inşa etme görevi bulunmadığı halde; 21 Ağustos 2006, 14 Eylül 2006 tarihlerinde Çalık Enerji ile TPAO arasında **"gizlilik andlaşmasının imzalandığı"**, ayrıca yine bu taraflar arasında 16 Şubat 2007 tarihinde Afganistan Maden Bakanlığına sunulmak amacıyla **"Ortak Çalışma İçin Mutabakat Zaptı"** imzalandığı anlaşılmıştır.

Bütün bu süreçte TPAO genel müdürü olarak görev yapan **Osman Saim Dinç'in**, bu **gizlilik anlaşmalarının imzalanmasından sonra ise, Çalık Enerji Grubuna transfer olması** üzerine, adı geçen hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına tarafımızdan 14.11.2007 tarihinde, **2531 Sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanuna Muhalefetten dolayı suç duyurusunda** bulunulmuştur.

Adı geçenin, Hükümet nezdinde "**özel himayeye mazhar olan**" Çalık Grubuna, **içeriden bilgi sızdırmak suretiyle** görevini kötüye kullandığına dair bilgi ve bulgular söz konusudur.

Bütün bu sürecin, içinde **Başbakan'ın damadının** Çalık Enerji Grubuna genel müdür olması da elbette üzerinde ayrıca durulması gereken bir olgudur. Keza bu tablo içinde Sabah-ATV satışının Çalık Grubuna intikali, satış bedelinin ödenmesinin ihaleye aykırı olarak **gecikmesi-geciktirilmesi de** ayrıca sorgulanması gereken bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu bilgi ve bulgular karşısında aşağıdaki hususların bir kez daha ve ivedilikle cevaplandırılmasını talep etmek gereği doğmuştur;

- Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporunun içeriği ve sonuç bölümü nedir? Raporun gereğini yapacak mısınız?

Rapordaki bulgular ve ilgi önergemizdeki unsurlar karşısında; TPAO ile Çalık Enerji Grubu arasında, 2006 ve 2007 yıllarında Afganistan resmi mercileri arasında imzalanmış olan mutabakat zabitleri ve andlaşmalarının **içeriği** nedir?

Haksız rekabetten öte, Çalık Enerji Grubuna **haksız kazanç** sağlamaya yönelik olan bu andlaşmaları imzalayan ve yürürlüğe koyan **kamu görevlileri hakkında idari ve adli süreci** neden başlatmıyorsunuz?

- Damadınızın, bu enerji grubunun genel müdürü olması ve bu grubun Hükümet nezdinde **özel himayeye mazhar** olmasının; yukarıda sözü edilen idari ve adli süreci engellediği yolunda kamuoyunda doğmuş olan izlenimve eleştirilere karşı açıklamanız nedir?

Kamu yetkisi ve ilişkilerinin **kötüye kullanılması** suretiyle oluşturulan bu tablo; **yolsuzluk ve yolsuzlukların organize bir şekilde himaye edilmesi** anlamına gelmezmi?

CEVAPLAR 1,2:

İlgi (a) ve ilgi (c)'deki yazılı soru önergelerine 28 Mart 2008 tarih ve B.15.0.SGB.02.610-515-4493 sayılı yazımızla cevap verilmiştir.

TPAO Genel Müdürlüğü ile Çalık Enerji Şirketi arasında 14 Eylül 2006 ve 16 Şubat 2007 tarihlerinde imzalanan Gizlilik Anlaşması (her türlü veriye yönelik) ve Mutabakat

Zaptı'nın süresi 01 Aralık 2007 tarihinde dolmuştur. Ancak, TPAO Genel Müdürlüğünün tamamen kendi başına iş geliştirme kapsamında, Afganistan'ın kuzey sınırındaki arama-geliştirme projelerini değerlendirme çalışmalarına devam etmektedir.

TPAO Genel Müdürlüğü Yurt Dışı faaliyetleri kapsamında petrol ve doğal gaz arama ve üretim projeleri yürütmekte olup, sözkonusu projelerle ilgili olarak belirlenen stratejiler dahilinde ön çalışmalar yapmaktadır. Bu kapsamda Afganistan'da Çalık Enerji Şirketi tarafından TPAO Genel Müdürlüğüne önerilen sahalarla ilgili olarak yapılan ön değerlendirme çalışmaları neticesi, Afganistan'ın doğal gaz ve petrol kaynakları bakımından TPAO Genel Müdürlüğü ilgi alanları içerisinde bulunması ve yapılan çalışmalarda Afganistan, Türkmenistan gibi ülkelerde, doğalgaz arama ve üretim faaliyetlerinin, gazın doğrudan satışı yerine LNG, CNG gibi opsiyonlar ile doğal gazın elektrik üretimi ile değerlendirildiğinde daha karlı olabileceği sonucuna varılmıştır. Bu değerlendirmeler ışığında bir doğalgaz santrali inşası sözkonusu olması sebebiyle, bu konuda tecrübe sahibi olduğu düşünülen ve aynı zamanda sahaları TPAO Genel Müdürlüğüne önermiş olan Çalık Enerji Şirketi ve Afganistan makamları ile bir mutabakat zaptı imzalanmıştır. Bu mutabakat zaptı sonrası bir ön fizibilite çalışması yapılmış olmakla beraber, Afganistan'ın sözkonusu sahaları ihaleye çıkarmasındaki belirsizlikler nedeniyle yatırım ortamı oluşmamış, TPAO Genel Müdürlüğü ile Çalık Enerji Şirketi arasında imzalanan mutabakat zaptının süresi yukarıda belirtilen tarihte sona ermiş ve somut bir proje gerçekleştirilmemiştir.

Bu husus, 2006 yılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporunda da yer almış olup, 14 Şubat 2008 tarihinde yapılan KİT Alt Komisyonu toplantısında görüşülerek gündemden çıkarılmıştır.